

Проблеми пред институционалната реакция към случаи на насилие над деца

Катя Кръстанова
Фондация „Асоциация Анимус“

Предизвикателства

Обществени нагласи , които толерират насилието

- Не подаване на сигнали
- Късно подадени сигнали
- Отсъствие на интервенции от страна на институциите
- Нарушаване на конфиденциалността на случаите

Предизвикателства

Изпълнение на координационния механизъм по 36 Г и Д от Закона за закрила на детето

- Не се свиква координационен механизъм при сигнал за насилие над дете
- Не се протоколира взетото решение в рамките на 24 часа от екип на ОЗД, че няма насилие
- Не се взимат мерки за гарантиране на безопасност и сигурност нито по ЗЗДет., нито по ЗЗДН, а децата, жертви на насилие се изпращат на социална услуга с Първоначална оценка на потребностите

Предизвикателства

Събиране на данни за насилието

- ❑ Първоначалната беседа с дете, жертва на сексуално насилие рядко се провежда в „Синя стая“
- ❑ Първоначалната беседа или разпит може да се отложи до половин година от сигнализирането
- ❑ Експертизата за годност се превръща в разпит и ретравмира децата (липса на квалификация при вещите лица)
- ❑ Протоколите от разпита / беседата са оскъдни и непълни и това води до повторение на разпита на детето
- ❑ Няма законна процедура за трайно архивиране на записите от „Синя стая“, които да се ползват повторно

Предизвикателства

Събиране на данни за насилието

- ❑ Съдебните състави по граждански дела по Закона за защита от домашно насилие или Семейния кодекс не получават достъп до протоколите от разпита в „Синя стая“ или в РУ, в които се съдържат важни данни за насилието над дете
- ❑ Продължават разпитите на деца в съдебна зала при сексуално насилие
- ❑ Деца свидетели на домашно насилие се изслушват в зала като свидетели на акта на домашно насилие по ЗЗДН, без да се отчита динамиката на отношенията в семейството и ефекта върху децата

Предизвикателства

Събиране на данни за насилието

- ❑ От малки деца жертви на сексуално насилие се очаква да посочат ден и час на извършено сексуално насилие
- ❑ Представителите на всяка институция държат лично да съберат данни от детето, като жертва на насилие. Така децата се разпитват многократно.
- ❑ Образователните институции , често не предоставят реална информация за наблюдаваното поведение на детето, жертва на насилие в рамките на самата образователна институция.
- ❑ Здравните институции не предоставят информация към КМ и оценка на случая, която да е релевантна на събираните данни. Предоставят обща информация.
- ❑ Вещите лица на съда нямат съответна квалификация и обучение за оценка на травматизъм от насилие

Предизвикателства

Интервенции

- Приоритетно се извеждат деца, жертви на сексуално насилие в семейството и домашно насилие в Подслони, вместо прилагане на нормите на чл. 8 т.4 от Закона за защита от домашно насилие
- След извеждане и настаняване на децата в Подслони, по отношения на родители извършители на насилие (в т.ч. по чл. 2 ал. 3 от ЗЗДН) местното ОЗД не прилага нормите на ЗЗДН и родителите не осмислят поведението си на извършители

Предизвикателства

Интервенции

- ❑ Сигнализираните случаи на домашно насилие не се „отварят“. На социални услуги по ЗСУ се изпращат родителите жертви и децата. Родителите извършители на домашно насилие остават необхванати от услуги .
- ❑ Неоценените случаи на домашно насилие без правилните интервенции се превръщат в случаи на родителски конфликт, който остават „случаи на ОЗД“ с години.

Предизвикателства

Интервенции

- ❑ Липса на специализирана подготовка на съдебните състави при дела, касаещи насилие на деца в т.ч новата Методика за оценка на риска и произтичащото от това произнасяне
- ❑ Не се свиква координационния механизъм регулярно в хода на работа по случая. След първата сбирка не се насрочват други. Интервенциите не се проследяват.
- ❑ Проблеми относно проследяване на постановените мерки по ЗЗДН от страна на ОП на МВР

Предизвикателства

Интервенции

- ❑ Липса на специализирани услуги за деца, жертви на насилие, както консултативни, така и подслони
- ❑ Липса на разбиране от доставчиците на социални услуги за нуждата от специализирани обучения и квалификация на персонала за работа с деца, жертви на насилие и техните семейства .
- ❑ Формално следване на стандартите за супервизия и ползване на неквалифицирани супервизори

Предизвикателства

Липса на споделено знание за насилието и нормативната база на другите институции

- ❑ Не познаване динамиката на насилието:
  - ✓ отношението извършител жертва
  - ✓ очаквания на жертви към институциите
  - ✓ доминиране на извършителите над служителите на институциите в т.ч със социално желателно поведение
  - ✓ отричане и минимизиране на насилието
  - ✓ Индикаторите за оценка на риска
  - ✓ Не се разпознават симптомите на насилие

Предизвикателства

Липса на споделено знание за насилието и нормативната база на другите институции

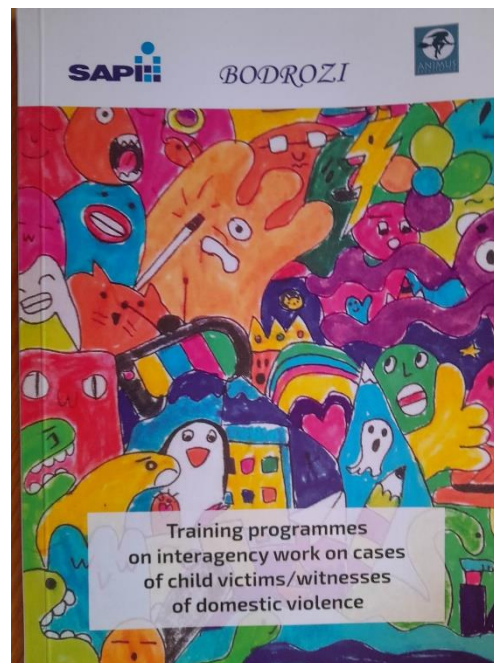
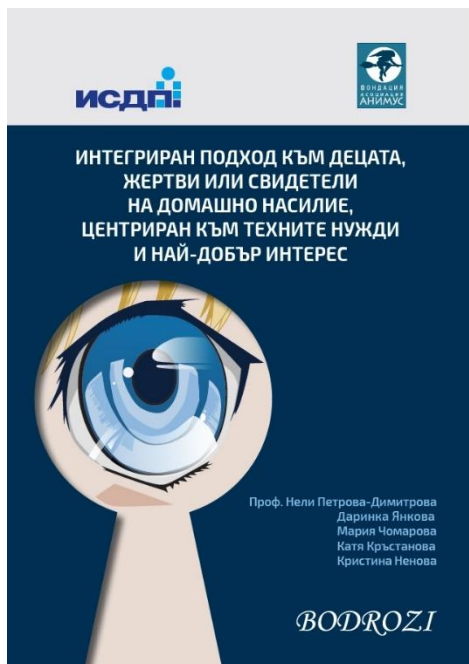
- Непознаване на субординацията на законите и мерките по тях
- Липса на готовност на мултидисциплинарните екипи по КМ реално да работят по места на основа познаване на нормативната база и нейното прилагане в интерес на детето
- Липса на знание за Закона за защита от домашно насилие и отговорностите по него.

Чл. 4. (2) *По искане на пострадалото лице държавните и общинските органи, лечебните заведения и юридическите лица, които осъществяват дейност по превенция и защита от домашното насилие, са длъжни в срок до 24 часа да препратят до съответния районен съд молбата за образуване на производство по издаване на заповед за защита.*

Възможни решения

- Редовни въвеждащи и надграждащи обучения от квалифицирани специалисти с опит в работа по случаи на насилие за всички институции
- Стартиране на подготвяните информационни системи с регистри
- Контрол на изпълнението на Координационния механизъм при насилие с проследяване на случаите

Въпроси и коментари

● Благодаря за вниманието !